

Wat is de vijfde ziekte?

De vijfde ziekte is een milde vlekjesziekte die veroorzaakt wordt door het Parvo B19-virus. Deze ziekte komt vooral voor bij kinderen.

Wat zijn de ziekteverschijnselen van de vijfde ziekte?

Bij kinderen ontstaan kleine rode vlekjes in het gezicht. De wangen kunnen vuurrood worden. Er kan temperatuurverhoging of koorts optreden. Daarna verspreiden de vlekjes zich over het lichaam. Dit geeft soms jeuk. In het begin van de ziekte zijn de vlekjes vlindervormig. Na ongeveer een week verdwijnt de huiduitslag. De vlekjes kunnen nog enkele weken lang terugkomen, bijvoorbeeld door warmte (een warme douche), kou, inspanning of opwindning, maar ze verdwijnen dan weer snel. De kinderen voelen zich meestal niet ziek. Bij volwassenen leidt de ziekte vaak tot pijn en stijfheid van de handen en voeten. Deze gewrichtsklachten duren meestal 1 tot 2 weken. Huiduitslag komt bij volwassenen minder vaak voor.

Hoe kun je het oplopen en hoe kun je anderen besmetten?

Het virus komt voor in de keel van iemand die besmet is. Door hoesten, niezen en praten, komen kleine druppeltjes met het virus in de lucht. Mensen kunnen deze druppeltjes inademen en besmet worden. Mensen die de ziekte doormaken kunnen andere mensen besmetten vanaf één week voordat ziekteverschijnselen ontstaan totdat de huiduitslag optreedt. De vijfde ziekte is niet erg besmettelijk en wordt vooral overgedragen door langdurig of intensief contact, zoals in een gezin, crèche, kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of school. Niet iedereen wordt ziek na besmetting met het virus. Wanneer er wel ziekteverschijnselen optreden, gebeurt dat 1 tot 3 weken na de besmetting.

Wie kunnen er ziek worden en wie lopen extra risico?

Iedereen die de vijfde ziekte niet heeft gehad, kan besmet raken en ziek worden. Veel volwassenen hebben de ziekte als kind al gehad en zijn levenslang beschermd. Wanneer vrouwen (die geen antistoffen hebben) de ziekte krijgen in de eerste helft van de zwangerschap kan dit nadelige gevolgen hebben voor de baby. Er is dan een klein risico op een miskraam of een doodgeboren baby. In de meeste gevallen verloopt de zwangerschap normaal en ondervindt de baby geen gevolgen van de vijfde ziekte. Zwangere vrouwen waarvan een gezinslid de vijfde ziekte heeft, wordt aangeraden contact op te nemen met hun huisarts.

Welke maatregelen kun je nemen om de vijfde ziekte te voorkomen?

Inenting tegen de vijfde ziekte is niet mogelijk. Omdat de vijfde ziekte al besmettelijk is voordat er ziekteverschijnselen zijn, is het moeilijk om besmetting te voorkomen. Hoesthygiëne kan helpen om de ziekte te voorkomen. Het beste is om bij hoesten en niezen een papieren zakdoek te gebruiken, dit na gebruik weg te gooien en daarna uw handen te wassen. Als u geen papieren zakdoekje bij de hand heeft, houd dan uw hand voor de neus en mond en was hierna uw handen. Leer kinderen dit ook te doen.

Bezoekadres

Parmentierweg 49
2316 ZV Leiden

www.ggdhm.nl

Postadres

Postbus 121
2300 AC Leiden

Is de vijfde ziekte te behandelen?

Behandeling is niet mogelijk, de ziekte geneest vanzelf. Neem contact op met de huisarts wanneer er verschijnselen zijn die bij de vijfde ziekte passen en als u hierover vragen heeft. De huisarts kan door bloedonderzoek bepalen of u besmet bent met het virus. Dit kan belangrijk zijn omdat de vijfde ziekte voor sommigen, zoals zwangere vrouwen, een klein risico vormt.

Kan iemand met de vijfde ziekte naar kindercentrum, school of werk?

Als een kind met de vijfde ziekte zich goed voelt dan kan het gewoon naar kindercentrum of school. Het kind is al besmettelijk voordat het ziek is. Het kan andere kinderen al hebben besmet en daarom helpt thuishouden van het zieke kind niet om verspreiding van de vijfde ziekte te voorkomen. Het heeft ook geen zin om zelf thuis te blijven of uw kind thuis te houden wanneer iemand in uw omgeving de vijfde ziekte heeft. Als de huiduitslag te zien is en de eventuele gewrichtsklachten beginnen is iemand niet meer besmettelijk. Informeer wel de leiding of de leerkracht. Die kan dan in overleg met de GGD eventueel andere ouders informeren, zodat die alert kunnen zijn op verschijnselen van de vijfde ziekte bij hun kind. Een volwassene die de vijfde ziekte doormaakt en zich goed voelt kan gewoon werken.

Hoe kunt u contact opnemen met de GGD?

Voor vragen kunt u op werkdagen van 8.30-17.00 uur contact opnemen met het team infectieziekten van de GGD Hollands Midden, telefoonnummer 071-5163361 óf via infectieziektenhm@ggdhm.nl

Met vriendelijke groet,

team infectieziektebestrijding
afdeling algemene gezondheidszorg
GGD Hollands Midden